

Željko Brenčić

DJELOVANJE ŠKOLE OD 1976. DO 1990.

Sedamdesetih godina započinju promjene u ondašnjem sustavu odgoja i srednjoškolskog obrazovanja. Šk. god. 1976./77. završava zadnja generacija strojarских tehničara, a 1978./79. zadnja generacija gimnazijalaca po starom sustavu obrazovanja.

Početak osamdesetih usvaja se novi Zakon o usmjerenom obrazovanju koji uvodi stupnjevito obrazovanje te novi način ustrojstva i financiranja srednjih škola. Zahvaljujući već stečenoj tradiciji u srednjoškolskom obrazovanju, te posjedovanju vlastite školske radionice za strojarstvo, elektrotehniku, tekstil i specijaliziranih prostora za pojedine predmete i struke, kao i dobroj kvalifikacijskoj strukturi zaposlenih djelatnika u Centru i dobroj suradnji s gospodarstvom Labinštine, Srednjoškolski centar "Mate Blažina" Labin uz manje poteškoće prelazi na reformu: najprije na opću srednju školu, pa na usmjereno obrazovanje s pripremnim i završnim stupnjem, a kasnije na usmjerenje struka od prve godine. U Centru se započinju obrazovati učenici po novim programima u strojarскоj, elektrotehničkoj, matematičko-informatičkoj, tekstilnoj, ekonomskoj, ugostiteljskoj, rudarskoj, prometnoj, kemijskoj, odgojno-obrazovnoj, upravno-birotehničkoj i građevinskoj struci. Usporedno se vrši obrazovanje uz rad za potrebe poduzeća Labinštine, posebno u strojarскоj, elektrotehničkoj, ugostiteljskoj, kemijskoj i građevinskoj struci. Dio obrazovanja vršio se u suradnji sa Srednjoškolskim centrima iz Pule, Rijeke i Opatije s obzirom da naš centar nije imao verifikaciju za sve programe obrazovanja. U tom razdoblju se u suradnji s Tehničkim fakultetom u Rijeci obrazuju i inženjeri strojarstva prvog stupnja. Broj redovnih učenika kreće se od 850 do 1.050, a u obrazovanju uz rad od 50 do 350. U proizvodna zanimanja se upisivalo 80% učenika, a 20% u neproizvodna. Od ukupne populacije učenika koja je završavala osmogodišnju školu u Labinu oko 75% učenika nastavljalo je obrazovanje u SŠC-u u Labinu prema vlastitim željama i potrebama gospodarstva Labina, a ostali dio nastavljao je obrazovanje u ostalim istarskim školama. Većina učenika, koji su završavali srednjoškolsko obrazovanje u Labinu, zapošljavala se u poduzećima Labinštine, ili su odlazili na fakultete u Pulu, Rijeku, Zagreb ili Ljubljanu. Centar je uveo stupnjevito obrazovanje koje je omogućilo da gotovo svi učenici dobiju barem neki stupanj srednjoškolskog obrazovanja za zanimanje.

U razdoblju do 1990. godine Centar se financirao preko SIZ-ova usmjerenog obrazovanja za određene djelatnosti - strojogradnju, rudarstvo, ugostiteljstvo, društvene djelatnosti, građevinarstvo itd. Sredstva su u tom razdoblju bila ograničena i školstvo je bilo, kao i većina društvenih djelatnosti, u nezavidnoj materijalnoj situaciji. Izlaz se tražio u sklapanju ugovora u neposrednim

odnosima s poduzećima Labinštine. Na taj su način dobivena dodatna sredstva za financiranje SŠC-a, ali ona su još uvijek bila nedovoljna da bi se standard djelatnika izjednačio s gospodarstvom Labina i šire.

Iako je SŠC godinama stvarao sve bolje uvjete rada, sve se više osjećao problem nedostatka prostora i suvremene opreme, posebno za obrazovanje u pojedinim strukama gdje se tehnologija brzo mijenja. God. 1978. dobivena je sportska dvorana koja je u mnogočemu doprinijela uvjetima nastave tjelesnog odgoja i potpuno je osuvremenila, ali je zgrada Srednjoškolskog centra ostala gotovo ista kao i u početku rada 50-ih godina. Zbog toga se, posebno u vremenu od 1982. do 1990. godine, pristupilo adaptaciji školske zgrade, gradnji nove školske radionice, adaptaciji đlačkog doma te nabavi potpuno nove opreme. Bilo je to vrlo dinamično razdoblje u investicijama i tražilo je ogromnu angažiranost i uprave škole i djelatnika SŠC-a. Za realizaciju takvog zadatka treba zahvaliti prije svega građanima Labinštine koji su u dva navrata izglasali samodoprinos za gradnju SŠC-a, tadašnjoj SO Labin koja je pomogla u dobivanju sredstava od Saveza SIZ-ova usmjerenog obrazovanja i poduzećima Labinštine.

U tom razdoblju bile su to jedne od najvećih investicija u Labinštini. Adaptacijom i dogradnjom zgrade SŠC-a dobiveni su novi prostori za bibliotečno-informatički centar, povezana je škola s dvoranom, uređeni su sanitarni prostori, dobiveni su praktikumi i specijalizirani prostori za strojarstvo, elektrotehniku, tekstil, ugostiteljstvo, ekonomiju, fiziku, kemiju, biologiju, informatiku, društvenu skupu predmeta.

Pored toga, adaptacijom je dobiven novi ulaz u školu, zbornica, prostori za administrativno-tehničku i stručnu službu te kabineti za stručne aktive i mladež.

Uređeni su hodnici u školi, popravljen je dio krova i instalacija za centralno grijanje. Adaptacijom prostora radionice TPS-a i dogradnjom prostora na Pijacalu dobivena je sigurno najbolja školska radionica u Hrvatskoj. Pored toga, otkupljen je prostor za potrebe đlačkog doma i preuređen u dobro opremljen dom za smještaj učenika za rudarsku i druge struke.

Tim se investicijama prostor SŠC-a gotovo udvostručio površinski i osuvremenio, te približio potrebama jedne novije školske zgrade, s obzirom da ova zgrada nikada nije bila namijenjena potrebama škole nego bolnice. Pored toga nabavljena je potpuno nova oprema. Centar je prvi dobio strojeve sa CNC upravljanjem. Obnovio se potpuno strojni park u radionici za 20 novih strojeva iz Prvomajske, nabavljena je nova informatička oprema i stvoren potpuno novi informatički praktikum, nabavljena je nova oprema u elektrotehničkoj, ugostiteljskoj, strojarskoj, tekstilnoj, kemijskoj i ekonomskoj struci, zatim namještaj i oprema za fiziku, kemiju, biologiju, društvenu skupinu predmeta i bibliotečno-informacijski centar. Znatna sredstva uložena su u nabavu novih knjiga i audio-vizualne tehnike, te su stvoreni temelji za kvalitetno djelovanje suvremenog bibliotečno-informacijskog centra. U tako stvorenim uvjetima vrlo

brzo su se osjetili i rezultati, vidljivi u poboljšanju kvalitete nastave, u uspjehu učenika i posebno u rezultatima na natjecanjima od regionalne do državne razine. U tom razdoblju posebno treba naglasiti rad slobodnih aktivnosti i njihove rezultate u školi i van nje. Nastavljena je i tradicija djelovanja i povezivanja škole s labinskom sredinom u kojoj je djelovala posebno na kulturnom, sportskom i javnom planu. U proizvodnim zanimanjima naši su učenici na natjecanjima u pravilu osvajali prve nagrade. Slično je bilo i u znanosti i na susretima učenika s literarnim, dramskim i tehničkim radovima. Tada je škola imala državnog prvaka u kemiji, a među prvima naši učenici bili su i iz drugih predmeta matematike, fizike, kemije, biologije, hrvatskog jezika, stranih jezika, a posebno u sportu, na takmičenjima prve pomoći itd.

Osim toga škola je organizirala kroseve i eko akcije oko škole i po Labinštini i uključivala se u sve manifestacije u gradu. Učenic Centra također su sami organizirali mnoge aktivnosti, susrete i manifestacije koristeći prilikom toga i opremu i prostor škole.

Sve to učinjeno je prije svega zahvaljujući zalaganju djelatnika ovog centra koji su imali dovoljno znanja, hrabrosti, volje, svijesti i vjere u sebe da treba stvoriti uvjete za odgoj i obrazovanje mladih ljudi za sadašnjost i budućnost. Naravno, bez pomoći sredine u kojoj smo djelovali, pa i šire, ne bismo uspjeli sve ovo učiniti. Na proslavi 40. godišnjice Centra najavili smo da ćemo to učiniti i obećanje smo u potpunosti izvršili. Danas možemo reći da je iz ove škole izašao veliki broj obrazovanih ljudi koje susrećemo u Labinu, diljem Hrvatske pa i šire, od radnika, nastavnika, liječnika, inženjera do sveučilišnih profesora s titulom doktora znanosti, do sposobnih privatnih poduzetnika i dobrih gospodarstvenika. Mislim da su svi oni koji su se obrazovali u ovoj školi dobili dovoljno znanja da se mogu snaći u životu.

(Prigodom obilježavanja 50. obljetnice Škole, 1998. god.)